

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Канюс Інна	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ ЯК ЧИННИК	478
Дьякова Альона	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Климова Світлана,	УКРАЇНА І ЄС: НОВІ МОДЕЛІ ІНТЕГРАЦІЇ В УМОВАХ	482
Волоснікова Наталія	КРИЗИ	
Яцина Вікторія		
Корогодова Олена,	ВПЛИВ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ У ЄВРОПІ НА ЗМІСТ	485
Черненко Наталя,	НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У МЕЖАХ ПІДГОТОВКИ	
Глущенко Ярослава	ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Лазорчик Віктор	ТРАНСКОРДОННІ ЕКОНОМІЧНІ СУПЕРЕЧНОСТІ МІЖ	488
	УКРАЇНОЮ ТА ПОЛЬЩЕЮ ЯК ВИКЛИК	
	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Маршаєв Вадим	ГОЛОВУВАННЯ ДАНІЙ В РАДІ ЄС (ЛИПЕНЬ – ГРУДЕНЬ	492
	2025 Р.): ВНЕСОК У ПРИСКОРЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
	УКРАЇНИ	
Мілова Марія	ПРОБЛЕМНА ЄВРОПА: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	494
Naumkina Svitlana,	TRANSBORDER COOPERATION AS AN INSTRUMENT	498
Khevtsuriani Amiran	OF UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION: THE	
	INSTITUTIONAL AND COMMUNICATIVE DIMENSION	
Павленко Артем,	КОНЦЕНТРАЦІЯ КАПІТАЛУ ТА СТРУКТУРА ПОПИТУ	500
Тимошенко Наталія	ЯК ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	
Павлік Вікторія	МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ПРОТИДІЇ	504
Соколовський Максим	ТЕРОРИЗМУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Павлович Анна,	РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ ТА	507
Тимошенко Наталія	ПАРТНЕРСТВ У МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛІЗАЦІЇ	
	ТА ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ	
Соколовська Ольга	УКРАЇНА У НОВОМУ СВІТОПОРЯДКУ:	509
	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІД ОБ'ЄКТА ДО СУБ'ЄКТА	
Столяренко Оксана,	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В	513
Столяренко Олена	КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО	
	ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ: СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ	
	ТА ВИКЛИКИ	
Тодоров Ігор	ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ТА КРАЇНИ	516
	ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ (2022-2026 РР.)	
Харламов Михайло	ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАНСКОРДОННУ ВЗАЄМОДІЮ	519
	ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗІ СЛУЖБАМИ НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗАХІДНИХ	
Хачик Євгеній	ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ТА	521
	МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ	
Юрженко Альона,	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ПІДГОТОВКИ СУДНОВИХ	523
Дягилева Олена,	МЕХАНІКІВ: РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМ ПОДВІЙНИХ	
Кононова Олена	ДИПЛОМІВ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ	
	АКАДЕМІЇ	
Юрченко Микола,	ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ	527
Ніцевич Аліна	ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В	
	УКРАЇНИ	
Ярмолинська Яна	ЄВРОПЕЙСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНИ: ВІД	530
	ПОЛІТИЧНОГО ВИБОРУ ДО ОНТОЛОГІЧНОЇ	

2. Szép V. Strengthening EU Economic Security: Strategic Autonomy and the Geopolitics of Trade and Industry. *European Law Blog*. 2025. March. <https://doi.org/10.21428/9885764c.9167b925>

3. Salvaudon C. Thinking about and teaching European geopolitics. *Jacques Delors Institute*. 2026. March. URL: <https://institutdelors.eu/en/publications/thinking-about-and-teaching-european-geopolitics/>

4. Корогодова О. О. *Національна економіка та міжнародна безпека: практикум*: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. 91 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/73625>

5. Корогодова О. О., Глущенко Я. І., Черненко Н. О. *Економічна політика та стандарти ЄС: розрахункова робота*: навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. 51 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/73558>

6. Корогодова О. О., Моїсеєнко Т. Є. *Транснаціональні корпорації: практикум* : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 119 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/72426>

7. Войтко С. В., Корогодова О. О. *Логістика в організації міжнародних перевезень*. Навчально-методичний комплекс. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 138 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47946>

Лазорчик В. Ю.,
здобувач вищої освіти
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна

ТРАНСКОРДОННІ ЕКОНОМІЧНІ СУПЕРЕЧНОСТІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ПОЛЬЩЕЮ ЯК ВИКЛИК ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Після відкриття переговорів про вступ України до Європейського Союзу 25 червня 2024 р. євроінтеграція України остаточно перестала бути політичним гаслом. Вона перейшла у площину практичних рішень: доступу до ринку, правил торгівлі, перевезень, конкуренції та роботи прикордонної інфраструктури. Саме на українсько-польському напрямі це видно найкраще, бо Польща є для України і найближчим сусідом, і одним із головних сухопутних маршрутів до ринку ЄС. Тому суперечності тут вже не виглядають локальною двосторонньою проблемою. Вони прямо зачіпають темп входження України до спільного ринку та здатність проходити вступний етап без постійних торговельних і логістичних криз [4].

Головна проблема полягає в тому, що економічне відкриття між Україною та ЄС почало розвиватися швидше, ніж були налаштовані сталі процедури погодження інтересів прикордонних держав, насамперед Польщі. Через це суперечності в чутливих секторах вирішувалися не через заздалегідь зрозумілий порядок, а через політичний тиск, протести, тимчасові обмеження і ситуативні домовленості. В цьому і полягає реальний виклик для євроінтеграції України: не факт конфліктів, а те, що перехідний етап інтеграції поки що не забезпечив достатньо передбачуваного механізму їх врегулювання [3; 8].

Найгостріше це проявилось в аграрній сфері. Тимчасові автономні торговельні заходи ЄС, які діяли до 5 червня 2025 р., підтримали українських виробників і дали змогу зберегти експорт у воєнних умовах. Водночас аграрний імпорт став для частини польського ринку точкою найбільшої напруги. Європейська комісія була змушена поєднати підтримку України із запобіжниками для чутливих товарів: спочатку через запобіжник, а потім через переглянута зону вільної торгівлі, що набрав чинності 29 жовтня 2025 р. і містить захисне застереження, яке дозволяє реагувати на серйозні труднощі навіть на рівні однієї або кількох держав-членів [3]. Те, що протести фермерів дійшли до блокування пунктів пропуску, показало: без зрозумілого перехідного режиму ринкова напруга швидко переходить у політичний конфлікт [5]. Для України це означає абстрактну суперечку та цілком конкретні втрати — дорожчу логістику, нестабільність експортного маршруту і додатковий ризик для виробників, прив'язаних до західного напрямку. Тому аграрну проблему слід вирішувати не разовими компромісами, а через постійний порядок раннього попередження, моніторингу чутливих товарів і заздалегідь визначеного застосування захисних інструментів [3; 8].

Не менш показовою є транспортно-логістична суперечність. Угода між ЄС та Україною про автомобільні вантажні перевезення, продовжена до 31 березня 2027 р., справді дала Україні критично важливий канал доступу до ринку, прибрала дозвільні бар'єри і різко збільшила обсяги дорожньої торгівлі. За даними Європейської комісії, у 2024 р. польський дорожній експорт до України був на 85 % вищим, ніж у 2021 р. [2]. Але та сама модель загострила питання умов конкуренції. Комісія прямо вказує, що подальший розвиток угоди потребує поступового зближення українського законодавства з правом ЄС для забезпечення рівних умов конкуренції [2]. Тому протест польських перевізників на кордоні не був випадковим локальним епізодом: він показав, що ринкове відкриття випередило повне нормативне вирівнювання умов діяльності [6]. Для української економіки це обертається зривом строків поставок, подорожчанням перевезень і залежністю від нестійких маршрутів.

Аграрні й транспортні суперечності б'ють по євроінтеграції України щонайменше у трьох вимірах. По-перше, вони дають додаткові аргументи тим середовищам у ЄС, які подають розширення як джерело ринкових ризиків. По-друге, вони виштовхують частину інтеграційного процесу з правової площини у режим кризового реагування, а це послаблює передбачуваність вступного етапу. По-третє, вони безпосередньо б'ють по українській економіці, бо кожне блокування кордону або перегляд доступу до ринку означає втрати часу, доходів і стабільності зовнішньої торгівлі. Отже, ці конфлікти не можна зводити до емоційного спору між сусідами: вони зачіпають і темп адаптації України до правил ЄС, і її здатність проходити інтеграційний шлях без постійних зовнішньоекономічних збоїв [2; 3; 6].

Щоб перевести ці суперечності з режиму постійних криз у режим керованого врегулювання, Україні потрібні конкретні інституційні рішення. В аграрній сфері таким рішенням має стати постійний формат консультацій у межах торговельних інституцій Угоди про асоціацію — передусім Комітету асоціації у торговельному складі та технічних комітетів, де можна завчасно відслідковувати чутливі товари, узгоджувати транзит і, за потреби, вмикати *safeguard clause* [3]. У транспортній сфері опора вже існує у вигляді Спільного комітету, створеного Угодою про вантажні перевезення автомобільним транспортом, та робочих груп при ньому. Через ці механізми доцільно вирішувати питання цифрового контролю, впровадження розумних тахографів, узгодження правил доступу до ринку та зменшення перевантаження прикордонної інфраструктури [1; 2; 7]. Такий підхід важливий і для Польщі, і для України: він зменшує простір для односторонніх заборон і блокувань та повертає спірні питання у правову та інституційну площину.

Отже, транскордонні економічні суперечності між Україною та Польщею є викликом для євроінтеграції України не тому, що вони взагалі існують, а тому, що досі не мають достатньо передбачуваного механізму врегулювання на перехідному етапі. Для України принципово важливо не лише зберігати політичну підтримку ЄС, а й пропонувати партнерам зрозумілі правові та економічні інструменти, які поєднуюватимуть відкриття ринку із захистом чутливих секторів. Без цього кожна нова криза на кордоні ризикує знову перетворюватися з локальної суперечності на ширший аргумент проти швидкого просування України до членства в ЄС.

Література:

1. Decision No 1/2023 of the Joint Committee established by the Agreement between the European Union and Ukraine on the carriage of freight by road of 16

March 2023 as regards the adoption of its Rules of Procedure [2023/928]. EUR-Lex. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2023/928/oj/eng> (дата звернення: 24.04.2026).

2. EU and Ukraine extend road transport agreement until 31 March 2027. Mobility and Transport – European Commission. URL: https://transport.ec.europa.eu/news-events/news/eu-and-ukraine-extend-road-transport-agreement-until-31-march-2027-2025-09-25_en (дата звернення: 24.04.2026).

3. EU trade relations with Ukraine. European Commission. URL: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/ukraine_en (дата звернення: 24.04.2026).

4. First Accession Conference with Ukraine, 25 June 2024. Council of the European Union. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-ministerial-meetings/2024/06/25/ukraine/> (дата звернення: 24.04.2026).

5. Protest rolników na granicy w Medyce zawieszony! Gov.pl. URL: <https://www.gov.pl/web/uw-podkarpacki/protest-rolnikow-na-granicy-w-medyce-zawieszony> (дата звернення: 24.04.2026).

6. Protest przewoźników na granicy polsko-ukraińskiej zawieszony. Gov.pl. URL: <https://www.gov.pl/web/uw-podkarpacki/protest-przewoznikow-na-granicy-polsko-ukrainskiej-zawieszony> (дата звернення: 24.04.2026).

7. Road transport: EU and Ukraine sign decision to extend smart tachograph to Ukrainian hauliers. Mobility and Transport – European Commission. URL: https://transport.ec.europa.eu/news-events/news/road-transport-eu-and-ukraine-sign-decision-extend-smart-tachograph-ukrainian-hauliers-2025-01-17_en (дата звернення: 24.04.2026).

8. Why the EU-Ukraine DCFTA review matters. CEPS. URL: <https://www.ceps.eu/why-the-eu-ukraine-dcfta-review-matters/> (дата звернення: 24.04.2026).

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції